

← **מתקן 108** 6 →

כגון חלב ודם דמותר להשתות בביוזו אע"ג
דאסורין באכילה ולא גורין דילמא אתי למיכל
מיניה, ויל' דשאני גבי חמץ משום דהרגלו
כל השנה יכולה לאוכלו לא בדילי אינשי מיניה
ומשם המכி גורו, אבל גבי חלב ודם שלא
הרגלו כלל ובדילי אינשי מיניה לא גורו,
ואית מאי שנה מינן נסך דהרגלו כל השנה
לשנות יין ולא גורו דילם' אתי לשנות מיניה,
ויל' דמ"מ שם דנסך מיבטל בדילי אינשי
מיניה ומשום המכி לא גורו, וממ"ק דמ"מ מאי
שנה מין הנoir אסור לו עתה ועד השטא
לא נפרש מין, ואפי' המכி מותר להשתות בבתו
ולא גורין, ויל' דכיון דאינו מותר לשנות
שום יין שבולים בדילי אינשי מיניה ולא שיק
למיgor, אבל גבי חמץ דמ"מ הוא מותר במינו
דדמי לחמצז ואתי למיטיע ולפיכך שיק למיגgor
טפי. ועייל' דודאי גבי חמץ דשיך לכל אדם
עשה תקנה וגورو אבל בין דנoir דאינו אסור
אלא לו לבדו, משום אדם אחד לא עשו תקנה.
ורבי ייחיאל פי' המכி דלהכי חמינו בו

← **מתקן 108** 6 →

הכמים לאצטרוכי בדיקה עם דמדאוריתא צrisk ביטול כדי שלא יעבור בבל
יראה, ואיכא למיוחש דומניין ששהכה לעשות
בטול משום דליקא ביה טירחא כי"א דבר,
והצרכיו הכם לעשות בדיקה דעתה בה טירחא
ומתוך כך יהיה זכור לעשות ביטול דאוריתא
ולא יעבור בבל יראה, ועייל' דמשום המכி צrisk
בדיקה גבי חמץ דמותר שהחומרה עליו תורה
לעבור עליו בבל יראה ובבל ימצא יותר משאר
אסורין המכ' דלא בטלן, א"כ המכ' גמי' דבטול
צריך בדיקה גוירה דילמא אתי למיכל מיניה,
א"כ לפ"ז זה אותו שאינו בבל יראה ובבל ימצא
כגון תערובת חמץ וחמצז נוקשה לפ"ז ר"ת

דף ב' ע"א. אור לאربעה עשר וכו',
פי' רשי' דה"ג דמיורי בלילה שלפני ארבעה
אבל לא גרי לאור ארבעה וכו', دائ' הוותני
הכי הוות משלם לילה שלאחר ארבעה עשר
זהינוليل של חמזה עשר דהוא ליל של
פסח, בדק' במחנית' של ראש השנה לאור
יעיבורו זהינו לילה של אח' עיבورو והינו
ליל של שלשים ואחד.

בודקין חמץ, פי' רשי' שלא יעבור בבל
יראה ובבל ימץ', וכי לר"י ואמאי צrisk בדיקה
ליבטליה, כיוון דליך למיחס אלא דילם' יעבור
לאו דלא יראה ולא ימץ, בדק' במקורה בוגמר'
בבטול בעלמא סגי מדאורית' וכיוון שבittel שוב
אינו עובר וכו', ויום דאה"ב מן התורה אינו
מצזה רק לבטלו בלבד כדכתה' תשביתו והשבתה
בלב אבל חומרה ותקנת הכם היא שrisk
לבסוף בכל מקום שמכוnis' בו חמץ, אבל
ממ"ק דבשבעה שבittel אמאי צrisk בדיקה,
ההאמ' לקמי' הבודק צrisk שיבטל ומש' צrisk
לעשות שניים, לכ"ג לר"י דמשום המכ' צrisk
בדיקה ממשום גוירה דילם' אתי למיכל מיניה,
וכו מוכחה لكمן דבעי הכר בשמי קורה צrisk
טולם להורידה או לא מי אמר'י قول' האי
לא אטרוחה רבנן או דילמא זמנין דנפהלה ואתי
למיכל, אלם' אי לא [دلלא] (ד) אטרוחה רבנן
הוות גורי' דילם' אתי למיכל מיניה, והאי ראייה
לא נהירא לרבי ייחיאל מפריש, דשאני הכר
בשמי קורה דלהכי צrisk בדיקה לשם או
משום דלא אטרוחה قول' האי ממשום שהוא
ידעו שהכבר מונה לשם, אבל בבדיקה דהכא
אינו ידוע בודאי' דאיכא חמץ בבית ולהכי לא
דמי זה לזה.

ואית מאי שנה משאר איסורין שבתורה

ח

תוספות פהים פרק ראשון ה"ר פרץ

כל הגי דחשיב פ' אלו עוביין בין חמץ נוקשה
בין תערובת חמץ.
גמורא. למ"ד נגהי נגהי ממש, פי' ר[ש]ן'י
דלא גרי למ"ד ליל' ליל' ממש, דילשנא דס"ד
לפי' בדק' לבסוף הרי אלו באזהרה ואין

← מתרן 108 7 → משמע דברנסקנא לא קאי הци,

דפיג דלילי ריל ודאי לילי ממש.
לעולם יכנס אדם בכி טוב ויצא בכִי טוב,
ותימא דה"ל למימר יצא בכִי טוב ויכנס בכִי
טוב דהא לעולם יוצאן מעירו קדם שנכנסין,
ואר' ר"ת דמייר בעיר אחרת, הדעתם הוה
משום פחתים ומכשולות ובעירו ליכא למשיח
דהא הו בקי בהן אבל בעיר אחרת איכא
למשיח דאיינו בקי בהן, ובעיר אחרת נכנס
קדום שיצא, ולהכי נקט יכנס קדם, וממ"ק
דהא בפרק הכוון נפקא ליה מילתא דרב יהודה
מהאי קרא דואתם לא תצאו איש מפתח ביתו
וגו' והתם בערים היו ובקיאין היו בפתחים
ומכשולות, וע"ק דמשמע מתוך סוגיא דהותם
דחששא היהת מפני המזיקין, ומהו אין להליך
בין עירו לעיר אחרת, לכ"ג דין לדדק בזה
דאורה דתלמודא דהכי הוא, כדאמרינן בעירובין
מטפס ועולה מטפס ויורד ואע"ג דהו יורד
לבור קדם שעולה.

וה"ק וכואור בקר בעולם הוה, פי רשי'

דהכי פי וכואיר בקר מן העולם הבא שהוא

← מתרן 108 7 → מאר חזוק בעולם הוה, שווין →
עמוד השחר, היה ^{אנשיה הכהנים} אותה שעה ^{לצדיקים} לעתיד
לבא כעין זריתה שמש מן העולם הוה שהוא
מאיר במאיד מאיד, וקשה ^{לפי} דהלשון משמע
זריתה שמש קאי ^{לצדיקים} לעתיד לבא, לכ"ג
לפי דה"פ וכואהיר הבקר בעולם הוה כל
המאור שיכול להAIR שווה בכחזי היום
cadameri ^{לক্ষণ} לודד חזי הים דהינו שיש שעות
נקרא בקר, כעין זה היה זריתה שמש זה
הנץ החמה ^{לצדיקים} לעתיד לבא, שתגען החמה
השונן מאיד בעולם הוה.

ופקידה אמצותא דיממא, נראה דלהכי נקט
אמצותא ולא נקט ופקידה איממא, לפי שיש
מצות שנוהגות ביום ואין נהוגות בלילה כגון
ציצית ותפילין, ונקט גמי אמצותא דיליא

ביהם כרת, משמע הא חמץ גמור אית' ביה
כרת אם היה רואיה זו"א דפשיטה דבבל יראה
ליכא כרת, וע"ק דהא באכילה לא ידענן
איסור בתערובת חמץ אי לאו דאתרבי מקרה
דליךן וא"כ לעניין בל יראה דליקא רבוייא
מנגן עוביין עליה כלל, לכ"ג לר"ת לפי
אילו עוביין פי באכילה ור"ל אילו עוביין
מו השלחן, וא"כ מותר להשות התערובת חמץ
וחמץ נוקשה כיוון שאינו בבל יראה.

וקי להר"ר יעקב מאורליין"ש דקאמר ר' יוחנן
לקמן חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו
בנוזן טעם, וממאי הוי בנוזן טעם ^{לפי} ר"ת
דפי' דתערובת חמץ מותר להשותו והכא הוי
תערובת חמץ מדקאמר שטוא בטל, ודבר שיש
לו מתירין אף באלו לא בטל, ויל' דהא
دلיכן מירiy בתערובת של תשיל שמתקלקל
אם ישחה עד לאחר הפסח, וכיוון דמתקלקל
לא הוי דבר שיש לו מתירין, ומהו ^{לפי} ר"ת
גמי דמותר להשות התערובת חמץ, מ"מ שבר
שלנו אסור להשותו עד לאחר הפסח, דאע"ג

דחוшиб لكמן שיכר המדי הינו דוקא שליהם
לפי שאין נותניין בו אלא מעט שעורים
להחמיין, אבל שיכר שלנו נותניין בו הרבה
שעורים ואייכא כוית ב כדי אכילת פרס ואסור
להשותו, ומ"מ לא מבכינן עליה בפ"ה אלא
שהכל, כיוון שאין ממשות הקמח ניכר בעין
שאינו ניכר כלל. ומ"מ קשה ^{לפר"ת} דפי'
モותר להשותו [א"ה, נראה חסר כאן וצ"ע],
וע"ק מתערובת חמץ דברושלמי איתא חד
בר אנש אפקיד גרבא דכמכא גבי ר' חייא בר
אשי אתה لكمיה דרב אל' ימכר על פי ב"ד
בשעת ביעור, ומאי הוי תערובת חמץ
ומותר להשותו ^{לפר"ת}, לכ"ג שלא תלינו
הטעם בבל יראה אלא בחיבוב אכילה גוירה
דילמא את' למיכל מיניה, וא"כ אסור להשות

ט

ה"ר פרץ

תוספות

פסחים פרק ראשון

קב ונקי, ויל' דרי אליעזר [אמר] דלא נחלקו
ב"ש וב"ה בדבר זה.

דאיכא גמי מצות דאין נוהגות אלא בלילה
כגון ספירת העומר כדאמר במס' מנחות שבע